

Asia: VN/31820/2023

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö TE-palvelut 2024 - asetuskokonaisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Asetus 1: Valtioneuvoston asetus julkisista työvoimapalveluista

4 Luku Työvoimakoulutus, 5 § Yhteishankintakoulutuksen maksuosuudet

5 § Yhteishankintakoulutuksen maksuosuudet-kohdassa todetaan: ”nykytilassa vastaavia koulutuksia järjestetään RekryKoulutus-palvelutuotteena” sekä ”nykytilassa vastaavia koulutuksia järjestetään MuutosKoulutus –palvelutuotteena”. Uudenmaan ELY-keskus esittää huomion, että RekryKoulutus, MuutosKoulutus sekä TäsmäKoulutus ovat ainakin työvoimakoulutuksen kentässä laajasti tunnettuja käsitteitä, joiden toivoisi säilyvän jatkossakin.

4 Luku Työvoimakoulutus, 8§ Valintapäätös ja valinnasta ilmoittaminen

Momentin 2 sisältö tarkoittanee sitä, että myös palveluun valitun asiakkaan omaa työvoimaviranomaista on informoitava valinnasta. On epätodennäköistä, että työvoimaviranomainen lähettäisi hakemuksia, vaan hakemukset lähettää asiakas itse. Työvoimaviranomainen hakemuksen lähettäjänä voi aiheuttaa sen, että kaikki asiakkaiden työvoimakoulutushakemukset eivät päädy valintaprosessiin ruuhkautumisen takia.

Asetus 2: Valtioneuvoston asetus työvoimapalveluiden ohjauksesta

Alueellisten työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelujen järjestämistä Uudenmaan ELY-keskus pitää tärkeänä, mutta huolena on, että itse keskustelujen merkitys ja tarkoitus jää avoimeksi. Kirjaamalla yhteistyö- ja seurantakeskustelut asetukseen, niiden merkitys ja tarkoitus

osana valtakunnallista työllisyyden edistämisen kokonaistehtävää selkeytyisi. Tämä selkeyttäisi ELY-keskusten järjestämien keskustelujen merkityksen myös kunnille ja työllisyysalueille sekä sitouttaisi kunnat keskusteluihin.

Keskustelut ovat olennainen tekijä alueellisen tilannekuvan ylläpitämisessä ja ne antavat mahdollisuuden alueellisen yhteistyön rakentamiseen, joka on tärkeää niin työvoimapalveluiden kuin elinvoiman näkökulmasta. Myös erilaisten rajapintojen yhteensovittaminen tarvitsee tuekseen yhteistä keskustelua ja kehittämistä.

Asetus 3: Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

ELY-keskusten tehtävä tulevassa työllisyydenhoidon mallissa ovat vuosittaisten seurantakeskustelujen käyminen, työllisyyden tilannekuvan ylläpitäminen alueella, työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointi ja alueen verkostojen koordinointi. Seurantakeskustelujen yksi keskeinen tarkoitus on edistää palvelujen yhteiskehittämistä alueella ja levittää hyviä käytäntöjä.

Alueen toimijoiden systemaattisen ja jatkuvan yhteistyön edistäminen on tärkeää, ja sen tueksi tarvitaan joustavaa ja nopeaa aluekohtaista tiedontuotantoa. Uudenmaan ELY-keskus on huolissaan siitä, että rajallinen tiedonsaanti voi vaikeuttaa työvoimaviranomaisten tukemista ja palveluiden yhteistä kehittämistä alueella. Yrittäjyyden ja elinkeinotoiminnan edistämisessä sekä osaamistarpeiden ennakkoinnissa tarvitaan myös tietoa työvoimapalveluista.

Tällä hetkellä ELY-keskusten tiedonsaantioikeudet eivät ole turvatut riittävällä tavalla lainsäädännön tasolla, eikä asiaa ole huomioitu myöskään asetusluonnoksissa. Tietosuoja- ja tietojärjestelmäkokoelmien osalta tiedonsaantioikeudet ovat luonnollisesti tärkeitä. ELY-keskukset eivät tarvitse pääsyä asiakastietojärjestelmään, mutta tietojärjestelmäkokonaisuuteen kuuluviin tietovarantoihin pääsy on välttämätön tehtävien hoitoa varten. Tämän vuoksi asetuksissa olisi tarpeen ottaa huomioon ELY-keskusten tiedonsaantioikeudet.

Tiedonsaantioikeuksien suhteen on huomattava myös se, että Uudenmaan ELY-keskus, kuten muutkin ELY-keskukset, ovat TE24-uudistuksen voimaan astuessa ainoita alueellisia toimijoita, jotka sekä seuraavat aktiivisesti että tuottavat tietoa alueensa tilanteesta. Tämä tieto on myös luonteeltaan moninaista ja sen hyödyntäjiä ovat lukuisat alueelliset toimijat, kuten kunnat, työllisyysalueet, oppilaitokset, yritykset ja Uudenmaan asukkaat. Niin ikään työmarkkinoiden toimivuuden kannalta ajantasainen ja tarkka tieto on tärkeää myös valtakunnallisella tasolla, Uudenmaan muodostaessa merkittävän panoksen Suomen taloudellisesta kyvykkyydestä.

Tiedonsaanti on tärkeää myös siitä näkökulmasta, että se mahdollistaa ELY-keskusten strategisten tavoitteiden saavuttamisen, joka ELY-KEHA muutolaissa myös todetaan osaltaan olevan KEHA:n tehtävä, eli tukea ELY-keskuksia strategian toteutumisessa.

Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että asetuksessa 3 on myös rajoittavasti määritelty se, mitä voidaan ottaa tarkasteltavaksi valtakunnalliseksi tavoitteeksi:

"Koska valtakunnalliset tavoitteet ovat voimassa hallituskauden kerrallaan, ei valtakunnalliseksi tavoitteeksi ole tarkoituksenmukaista esittää tavoitetta, jonka toteutumisen seuraamiseksi tarvittavan tietopohjan valmistelu vie enemmän kuin yhden kalenterivuoden."

Usein asiat työllisyydenhoitoon liittyen ovat monimutkaisia, mutta jos tietopohjan määrittely ja rakentelu vie yli vuoden niin onko perusteltua jättää asia tarkastelematta valtakunnallisesti?

Työllisyysalueiden tuloksien ja vaikutusten seuraamiseen liittyvän mittariston rakentaminen voi vaatia aikaa varsinkin alkuvaiheessa.

Asetus 4: Valtioneuvoston asetus työllistymisen monialaisesta edistämisestä

-

Asetus 5: Valtioneuvoston asetus työttömyysturvalain täytäntöönpanosta

-

Asetus 6: Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista

-

Asetus 7: Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista annetun asetuksen 13 a §:n muuttamisesta

-

Korpi Elina
Uudenmaan ELY - Työllisyys ja kotoutuminen- yksikkö